

Voorzitter, geachte aanwezigen,

Afgelopen zondag stonden we met vele duizenden op de Dam. Onder de aanwezigen ook veel Houtenaren die zich sterk maakten voor meer actie ten gunste van het klimaat.

Het klimaat voelde die dag zeer nabij.

Als verzopen pinguïns stonden we uren in de regen, maar we zongen blijmoedig

“blub, Holland, Blub, laat de leeuw niet kopje onder gaan, Blub, Holland blub,
Trek dat beesie toch geen duikpak aan, Blub, Holland blub.”

We deden die dag aan Houtenpromotie. Met dit bord gaven wij aan trots te zijn op Houten. En Houten verdient die trots. Wij zijn fietsstad Houten en we hebben al 20 jaar geleden de ambitie uitgesproken om klimaatneutraal te worden. We hebben daar ook gevolg aan gegeven met één van de eerste windparken in de provincie.

Voorzitter, we liepen met dit bord en op de achterzijde hadden we een tekst geschreven die GroenLinks heel passend vindt:

Molens & Wind horen bij Holland. En klimaatliefde betekent voor ons dat je windmolens in je hart sluit. Wij denken als we een windmolen zien: kijk daar wordt energie geoogst. Energie die we nodig hebben om aan ons grote energiebehoefte te voldoen. We vinden het belangrijk dat we de natuurlijk beschikbare energiebronnen benutten, zodat we op een steeds schonere manier door het leven gaan en onze voetafdruk geen verwoestende sporen nalaat voor alle organismen na ons.

GroenLinks is steeds een voorstander geweest van de komst van windpark Houten. Een fantastisch windpark dat per jaar ca. 12 GWh kan produceren, stroom voor 20% van de Houtense huishoudens, evenveel als 15 ha aan zonnepanelen. Het park levert een belangrijke bijdrage aan onze klimaatdoelstelling.

Het park voldoet aan het Activiteitenbesluit, dat 41 dB nachtelijk geluid toestaat en 47 dB overdag. Deze toegestane geluidsoverlast is **zeer beperkt**. In Houten wordt op allerlei plekken afgeweken van het aantal dB dat aan de gevel hoorbaar mag zijn. Zo komen ontheffingen voor woningen bij wegen soms ruim boven de 55 dB.

Met het windpark maakten we ook veel investeringen in Houten mogelijk door het instellen van een duurzaamheidsfonds. En Houtenaren kregen de mogelijkheid om mee te participeren als obligatiehouder. De komst van het windpark is een succesnummer.

En toch zo voelt dat regelmatig niet.

Aan de komst van Windpark Houten gingen felle protesten vooraf door bewonersgroepen die dachten dat de komst van het geplande windpark tegengehouden kon worden. En door deze protesten vooraf groeide het idee dat de inwoners in Houten extra tegemoet gekomen moesten worden. Daarom werd ervoor gekozen bovenwettelijke maatregelen in te voeren. We hebben vrijwillig met Eneco spelregels afgesproken, de maatwerkvoorschriften. Door deze voorschriften draaien de windturbines in Houten volgens de strengste spelregels van Nederland, en dus veel minder dan op andere plaatsen.

Je zou zeggen. Prima opgelost Houten. Dat dacht GroenLinks ook. Gezien de voorgeschiedenis steunden ook wij de maatwerkvoorschriften. Maar de afgelopen jaren stonden wij regelmatig zeer verbaasd. Het leek er in de pers en in deze raad soms op dat Houtenaren niet beter maar slechter

beschermd werd door de maatwerkvoorschriften. We hadden tevredenheid verwacht en we kregen gedoe.

Na de komst van windpark Nieuwegein viel echt op dat Houtense molens regelmatig stil staan, terwijl in Nieuwegein wel schone energie wordt opgewekt. Dat begint bij steeds meer mensen te wringen.

Daarom heeft deze raad in 2017 besloten een ultieme proef te doen. Een laatste draaiproef met als doel om meer productie-uren te draaien, waarbij tegelijkertijd is gesleuteld aan de molens zodat ze minder geluid maken. Het doel van de proef was de ervaren geluidshinder omlaag te brengen. In feite zei de raad: “Wordt de ervaren overlast niet minder, dan vallen we terug op de maatwerkvoorschriften”.

De onderzoekers komen nu met drie duidelijke conclusies:

1. De jaaropbrengst kan met het nieuwe draai regime 20 à 30% **hoger zijn**.
2. Het gemeten geluidsniveau 's nachts is 2 dB **minder**
3. De ervaren overlast is niet significant meer of minder.

Het nieuwe draai regime is superieur. En 80% van de omwonenden vindt dat ook best. Slechts ca. 40 omwonenden ervaren meer overlast. De stillere molens maken veel meer uren – ook 's nachts – en produceren daardoor alles bij elkaar wel meer geluid. *Een draaiende molen maakt immers altijd meer geluid dan een stilstaande.*

Wij snappen daarom de collegelijn die zegt: doel van deze laatste proef was wel dat de omwonenden minder overlast zouden gaan ervaren, en dat kunnen we niet concluderen op grond van deze proef. Dus ondanks alle inspanningen van Eneco: aanbrengen van geluidsreductiemaatregelen (Dempers en uileveren), de ontwikkeling van een stille modus ... kunnen we niet overstappen op het nieuwe regime.

We hebben buikpijn van dit besluit. Klimaatliefde is molens laten draaien, maar we willen ook betrouwbaar zijn in de gemaakte afspraken. Daarom kunnen we nu niets anders dan ons neerleggen bij deze uitkomsten en het voorliggende besluit steunen. Door een ingewikkelde voorgeschiedenis zijn we op dit punt gekomen, en omdat de raad zich aan de eigen afspreken moet houden zit er niets anders op. Hiermee ronden wij deze evaluatie van het windpark nu af.

We vallen terug op de gemaakte afspraken en zolang die er zijn houden we ons daar aan. We vragen de wethouder graag om in gesprek te blijven met Eneco. In deze tijd van snelle energietransitie is het belangrijk om open te blijven staan voor nieuwe inzichten waardoor er in de toekomst mogelijk nieuwe openingen ontstaan. De klimaatmars van afgelopen zondag bevestigt dat het landelijke beeld kantelt. Steeds meer mensen willen verandering. GroenLinks gelooft niet dat het zin heeft om weer met de tegenstanders in overleg te gaan. Hier is het Noord-Nederlandse spreekwoord van toepassing: „**As 't nie ken zo als 't mot, dan mot 't maor zo as 't kin**”.

Hartelijk dank voor uw aandacht

Tijm Corporaal